

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA

Poznań, 07.05.2021

w Poznaniu

URZĄD MIASTA I GMINY
DOLSK

WOO-II.4221.11.2020.AM.11

Wpł.

07. 05. 2021

Wielkopolski Zarząd Dróg
Wojewódzkich w Poznaniu

ul. Wilczak 51
61-623 Poznań

Nr Dz. 2166/2021/ Zał. RG/1

Dotyczy: wystąpienia w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa obwodnicy Dolska w ciągu drogi wojewódzkiej nr 434”.

Informuję, że raport o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia pn. „Budowa obwodnicy Dolska w ciągu drogi wojewódzkiej nr 434”, dalej *raport*, przedstawiony do wniosku o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia, w toku postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach prowadzonego przez Burmistrza Miasta i Gminy Dolsk wraz z uzupełnieniem tego *raportu* z 13 stycznia 2021 r., nie pozwala na zajęcie stanowiska. W związku z czym, dokumentacja wymaga dalszych uzupełnień

Wobec powyższego, na podstawie art. 50 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735), wzywam do pisemnego uzupełnienia *raportu*, **w dwóch egzemplarzach** (wraz z zapisem na informatycznym nośniku danych), **w terminie 30 dni** od dnia otrzymania niniejszego wezwania, zgodnie z podanymi poniżej uwagami:

- I. Proszę konkretnie wskazać, w związku z jakimi pracami oraz działaniami inwestor planuje ubiegać się o pozwolenie wodnoprawne.
- II. Z zakresu ochrony przed hałasem:
Proszę o rozważenie pozostawienia rezerwy terenu pod ewentualne ekrany akustyczne na odcinku od km 1+300 do km 1+750. Po stronie lewej w km 1+650 znajduje się teren który w przyszłości może zostać zagospodarowany pod zabudowę mieszkanią jednorodzinna. Ponadto izolynie poziomu hałasu przebiegają w niedalekiej odległości od istniejących terenów chronionych akustycznie, znajdujących się po obu stronach drogi.
- III. Z zakresu gospodarki wodno-ściekowej i hydrogeologii:
 1. W związku z planowaną budową zbiorników szczelnych:
 - a) proszę podać bardziej szczegółowe informacje odnośnie ich konstrukcji;
 - b) ponownie proszę wskazać lokalizację planowanych zbiorników na rysunku poglądowym;
 - c) proszę wyjaśnić, z jakiego odcinka drogi wody opadowe i roztopowe będą odprowadzane do planowanych zbiorników oraz uzasadnić przedstawiając stosowne obliczenia, że przyjęta w uzupełnieniu *raportu* objętość zbiorników będzie wystarczająca do przyjęcia odprowadzanych wód;
 - d) proszę wskazać konkretne rozwiązania, które zostaną zastosowane w przypadku ewentualnego przepełnienia zbiorników. W opinii tut. organu ze względu na panujący w Polsce klimat i związane z nim niskie parowanie, szczelne zbiorniki odparowujące, np. w przypadku wystąpienia wyjątkowo intensywnych deszczy nawałnych, mogą nie spełnić swojej roli.
 2. W uzupełnieniu *raportu* napisano, że zastosowane rozwiązania umożliwiają efektywne podczyszczanie wód do standardów zgodnie z § 17 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych, w żaden sposób jednak nie uzasadniono tego stanowiska. Wskazano również, że przed odprowadzeniem wód do odbiornika należy zastosować urządzenia podczyszczające umożliwiające efektywne

podczyszczanie wód do standardów zgodnie z ww. rozporządzeniem, nie wyjaśniając jakie konkretnie urządzenia zostaną zastosowane. Biorąc pod uwagę powyższe:

- a) Ponownie proszę bardziej szczegółowo opisać planowane do realizacji elementy techniczne odwadniające korpus drogi. Proszę wskazać jakie rozwiązania techniczne odwadniające korpus drogi zostaną zastosowane na poszczególnych odcinkach drogi (lokalizację proszę określić kilometrażem drogi) i jakie będą miały parametry techniczne.
 - b) Proszę wyjaśnić i uzasadnić, przedstawiając stosowne obliczenia, założenia oraz dane wraz z podaniem ich źródła, czy zastosowany system odwodnienia drogi umożliwi sprawne odwodnienie planowanej drogi oraz efektywne podczyszczenie wód do standardów określonych przepisami prawa.
 - c) Proszę jednoznacznie określić jakie elementy bądź urządzenia systemu odwodnienia drogi pełniły będą funkcję podczyszczającą wody opadowe i roztopowe oraz przedstawić analizę skuteczności planowanych do zastosowania urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe. Proszę wyjaśnić dla jakiej wielkości natężenia opadu projektowane będą urządzenia podczyszczające. Proszę wyjaśnić, jak przy projektowaniu planowanego przedsięwzięcia uwzględnione zostaną opady o charakterze opadów nawałnych.
 - d) Proszę wyjaśnić, czy jedynym odbiornikiem będą projektowane zbiorniki retencyjno-odparowujące, czy też wody opadowe i roztopowe np. z rowów będą odprowadzane także do innych odbiorników. Proszę uszczegółwić informacje na temat odbiorników wód opadowych i roztopowych z drogi poprzez wskazanie ich nazwy oraz km drogi. Proszę przedstawić ocenę wpływu odprowadzanych wód na odbiorniki w aspekcie ilościowym oraz jakościowym.
 - e) Proszę określić długość planowanych w ramach przedsięwzięcia dróg serwisowych i opisać sposób ich odwodnienia.
3. Proszę przedłożyć kopię opinii geotechnicznej opracowanej dla terenu inwestycji.
 4. Proszę podać szacunkową długość i wysokość planowanych nasypów.
 5. W związku z występowaniem wysokiego poziomu wód gruntowych w miejscu realizacji przedsięwzięcia proszę wyjaśnić, czy na odcinkach, w których planowana droga prowadzona będzie w wykopach przewiduje się występowanie zwierciadła wód gruntowych powyżej nawierzchni drogi, a jeżeli tak, proszę ocenić wpływ przeprowadzenia drogi w wykopie na zachowanie ciągłości zwierciadła wód gruntowych i występujące w sąsiedztwie warunki gruntowo-wodne uwzględniając ryzyko podniesienia lub obniżenia zwierciadła. Jednocześnie proszę wyjaśnić, czy planuje się rozwiązania zapobiegające napływowi wód gruntowych do wykopów, w których poprowadzona zostanie droga (np. ich wygrodenie).
 6. Zgodnie z przedstawionymi w uzupełnieniu *raportu* informacjami, konieczne będzie wzmocnienie gruntów w obszarze występowania gruntów organicznych. Proszę określić rodzaj planowanego wzmocnienia i ocenić wpływ planowanego działania na warunki gruntowo-wodne
 7. Zgodnie z uzupełnieniem *raportu* w celu zachowania przepływu wody w ciekach w czasie budowy przepustów możliwe jest przepompowywanie wód. Proszę wyjaśnić, w jaki sposób wykorzystywane do tego celu przewody zostaną zabezpieczone przed ewentualnym przedostawaniem się do nich zwierząt bytujących w ciekach.
 8. Proszę wyjaśnić, jakie rozwiązania techniczne i organizacyjne zostaną zastosowane przy prowadzeniu prac w miejscach występowania wysokiego poziomu wód gruntowych (np. w odniesieniu do sposobu posadowienia wykorzystywanego sprzętu lub lokalizacji zaplecza budowy).

IV. Z zakresu ochrony przyrody:

1. Proszę uzupełnić *raport* o dane w formacie cyfrowym w postaci plików .shp w układzie współrzędnych PL-1992 lub PL-2000 przedstawiające przebieg planowanej drogi we wszystkich wariantach, kilometraż drogi, linie rozgraniczające oraz wyniki inwentaryzacji przyrodniczej.
2. Proszę przedstawić informacje nt. występowania chronionych gatunków mchów wraz z oceną wpływu na ich właściwy stan ochrony wskutek zniszczenia ich stanowisk oraz

- propozycją odpowiednich działań ograniczających (np. transplantacje na stanowiska niezagrażone) ze wskazaniem szczegółowych rozwiązań w tym zakresie.
3. Proszę wyjaśnić, czy wykonano uzupełnienie danych w zakresie bezkręgowców w obrębie siedlisk wskazanych w inwentaryzacji jako potencjalnie cenne, przedstawiając szczegółowe wyniki wraz z opisem zastosowanej metodyki oraz wskazać w jaki sposób zrealizowane będą działania, o których mowa w punkcie 5.3 inwentaryzacji przyrodniczej. W inwentaryzacji z 2019 r. wskazano, że odnotowano dwa siedliska potencjalnie cenne dla bezkręgowców, jednak ze względu na termin wizji niemożliwe było wykazanie gatunków mogących tam występować. Ponadto nie przedstawiono żadnych informacji w odniesieniu do ograniczenia możliwości wycinki drzew w obrębie tych siedlisk.
 4. Proszę w sposób szczegółowy ocenić wpływ przedsięwzięcia na etapie budowy i eksploatacji na poszczególne gatunki chronione stwierdzone w zasięgu oddziaływania, w szczególności gatunki o niekorzystnym statusie ochronnym wraz ze wskazaniem skali oddziaływania (np. powierzchnia siedlisk, liczba par) oraz propozycją odpowiednich działań ograniczających lub kompensujących te oddziaływania.
 5. Proszę wskazać lokalizację obiektów pełniących funkcję przejść dla zwierząt małych wraz z ich parametrami, w tym długości obiektów i współczynników ciasnoty. Przy projektowaniu należy uwzględnić zalecenia określone w opracowaniach: Kurek R. 2010. *Poradnik projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach*. GDOŚ. Warszawa, Kurek R., Rybacki M., Sołtysiak M. 2011. *Poradnik ochrony płazów. Ochrona dziko żyjących zwierząt w projektowaniu inwestycji drogowych. Problemy i dobre praktyki*. Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, Bystra. Zgodnie z ww. opracowaniami w miejscach wzmożonej migracji płazów należy stosować kaskady przejść w odległości 30 - 100 m od siebie, a ich liczbę należy dostosować do szerokości szlaku, tak by przejścia obejmowały całą strefę migracji. W opinii tutejszego organu za istotny szlak należy uznać nie tylko kompleks stawów, lecz również cały kompleks leśny na południe oraz inne potencjalne siedliska. Przeprowadzone badania w okresie kwiecień – maj w trudno dostępnym terenie oraz uzyskane wyniki nie pozwalają uzasadnić twierdzenia zawartego w raporcie, że nie ma konieczność budowy dodatkowych przejść dla płazów, a wskazana w aneksie liczba przepustów jest niewystarczająca.
 6. Proszę rozważyć inną lokalizację zbiorników retencyjnych, dzięki której możliwe będzie zmniejszenie ingerencji w siedliska płazów.
 7. Proszę wyjaśnić, czy planowane zbiorniki retencyjne będą udostępnione dla płazów, czy planuje się ich szczelne wygradzenie wraz z przedstawieniem szczegółowych rozwiązań związanych ze skutecznym wygradzeniem lub uzasadnienie, że powstałe zbiorniki nie będą stanowiły pułapki ekologicznej. Z opracowania Kurek R., Rybacki M., Sołtysiak M. 2011. *Poradnik ochrony płazów. Ochrona dziko żyjących zwierząt w projektowaniu inwestycji drogowych. Problemy i dobre praktyki*, wynika, że dostęp płazów do zbiorników będących elementami systemu odwodnienia drogi należy ograniczać, ze względu na duże zagrożenia dla populacji rozrodczych płazów wskutek sąsiedztwa pasa drogowego i wysokiego zagrożenia śmiertelności, małej skuteczności wygradzeń, robót utrzymaniowych w zbiornikach, dynamicznych zmian w poziomie wody, kumulacji zanieczyszczeń pochodzących z pasa drogowego, obecności wysokich skarp.
 8. Proszę zaprojektować budowę zbiorników zastępczych dla płazów wraz ze wskazaniem ich lokalizacji i parametrów w związku z koniecznością niszczenia ich siedlisk na etapie realizacji.
 9. Proszę przedstawić odcinki, na których konieczne jest zastosowanie stałych wygradzeń ochronnych dla płazów. Droga przebiega przez cenne siedliska zwierząt, w szczególności płazów, co wymaga odpowiedniego zabezpieczenia drogi na etapie eksploatacji. Należy mieć na względzie, że zgodnie z opracowaniem Kurek R., Rybacki M., Sołtysiak M. 2011. *Poradnik ochrony płazów. Ochrona dziko żyjących zwierząt w projektowaniu inwestycji drogowych*, w promieniu 500 m od miejsc rozrodu płazów należy stosować ogrodzenia pełne.

10. Proszę przedstawić informacje dotyczące nasadzeń rekompensujących za usunięte drzewa i krzewy, wskazując liczbę drzew i krzewów, przynależność gatunkową oraz miejsca ich wykonania.
11. Proszę zaprojektować zabezpieczenia infrastruktury odwodnieniowej przed przedostawaniem się małych zwierząt, w szczególności płazów.
12. Proszę wskazać, które odcinki drogi planuje się dostosować do funkcji przejść dla zwierząt po powierzchni wraz z opisem sposobu zagospodarowania terenu wokół drogi na wskazanych odcinkach, a także uzasadnić słuszność takiego rozwiązania przy zakładanym natężeniu ruchu. Tego typu rozwiązania stosuje się w przypadku dróg bez ogrodzeń ochronnych, jednakże ich skuteczność uzależniona jest w dużej mierze od natężenia ruchu oraz odpowiedniego zagospodarowania terenów przyległych. Zgodnie z opracowaniem Kurek R. 2010. *Poradnik projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach*. GDOŚ. Warszawa, minimalna szerokość tego typu przejścia to 200 m, optymalna szerokość > 500 m. Na odcinku lokalizacji przejścia droga powinna przebiegać na poziomie otaczającego ją terenu (lub tylko nieznacznie różnić się poziomem niwelety względem otoczenia), nie może posiadać oświetlenia jezdni i barier ochronnych. Dodatkowo powinno zostać wprowadzone trwałe ograniczenie prędkości jazdy lub aktywne systemy ograniczania prędkości do 50 km/h (przynajmniej w godzinach nocnych) i egzekwujące przestrzeganie przepisów poprzez budowę fotoradarów, budowę progów spowalniających na jezdni. Wskazane jest zastosowanie dodatkowych, niestandardowych elementów oznakowania – np. w postaci tablic informujących o zagrożeniach kolizyjami ze specyficznymi elementami graficznymi. Kluczowe jest zapewnienie odpowiedniej widoczności z poziomu jezdni i otoczenia drogi oraz unikanie tworzenia wszelkich barier, które mogą utrudniać zwierzętom dojście do drogi i swobodne jej przekraczanie - w otoczeniu drogi nie powinny znajdować się obiekty ograniczające widoczność i utrudniające zwierzętom dojście, w szczególności: głębokie rowy, wysokie nasypy, obiekty odwodnieniowe (zbiorniki, osadniki), bariery energochłonne.
13. Proszę rozważyć budowę ekranów zmniejszających możliwość kolizji ptaków i nietoperzy na odcinkach, na których istnieje największe prawdopodobieństwo zwiększonego oddziaływania wskutek przecięcia ważnych siedlisk dla tych grup.

Nieuzupełnienie informacji o planowanym przedsięwzięciu w wymaganym terminie oraz zgodnie z podanym wyżej zakresem spowoduje, iż Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu zajmie stanowisko w przedmiotowej sprawie na podstawie posiadanych materiałów.

Pismo przewodnie do uzupełnienia raportu winno zostać podpisane przez Pełnomocnika Inwestora, a opracowanie stanowiące uzupełnienie raportu winno być podpisane przez autora raportu lub w przypadku, gdy wykonawcą raportu jest zespół autorów - przez kierującego tym zespołem.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu
Zbigniew Gołębiowski
Kierownik Oddziału
Decyzji o Środowiskowych Uwarunkowaniach
i Przedsięwzięć Liniowych
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Otrzymują:

1. Adresat (ePUAP)
2. aa

Do wiadomości:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Dolsk (ePUAP)

Sprawę prowadzi: Alicja Mazurek, tel. 61 639 64 28, e-mail: alicja.mazurek.poznan@rdos.gov.pl